

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 209/2010-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. októbra 2010 v senáte zloženom z predsedu Juraja Horvátha a zo sudcov Sergeja Kohuta a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť I. P., K., zastúpeného advokátom JUDr. V. Z., K., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. V-2 16 Nc 50/1996 a v súčasnosti vedenom pod sp. zn. 21 C 42/2010 a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd Bratislava III v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. V-2 16 Nc 50/1996 a v súčasnosti vedenom pod sp. zn. 21 C 42/2010 p o r u š i l základné právo I. P., aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na prejednanie veci v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Okresnému súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 21 C 42/2010 p r i k a z u j e ďalej konať bez zbytočných priesťahov.

3. I. P. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie v sume 4 500 € (slovom štyritisícpäťsto eur), ktoré mu j e Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. I. P. p r i z n á v a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 300,57 € (slovom tristo eur a päťdesiatšedem centov), ktoré j e Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. V. Z., K., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 209/2010-17 z 29. apríla 2010 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť I. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd“) v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. V-2 16 Nc 50/1996 a v súčasnosti vedenom pod sp. zn. 21 C 42/2010 (ďalej aj „namietané konanie“).

2. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

„V právnej veci žalobcu P. I. proti žalovanému P. vo S., o náhradu škody, sťažovateľ ako žalobca doručil žalobu na Okresný súd Bratislava vidiek z 24.9.1996, dňa 26.9.1996.

Okresný súd Bratislava III podaním z 9.6.1997, hore uvedenej spisovej značky, vyzval žalobcu na odstránenie väd v návrhu. Uznesením zo 16.7.1997 súd konanie zastavil,

podľa jeho názoru z dôvodu, že návrh sťažovateľa obsahoval vady, ktoré sťažovateľ i napriek výzve súdu neodstránil...

Sťažovateľ sa proti Uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo 16.7.1997 odvolal, pričom Krajský súd v Bratislave Uznesením 25 Co 190/97, napadnuté Uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Podaním spis. zn. V-2-16 Nc 50/96 zo dňa 26. novembra 2003, Okresný súd v Bratislave, s odstupom skoro sedem rokov od podania žaloby na súd, vyzval žalobcu na úhradu súdneho poplatku za návrh vo výške 3.265,- Sk, v lehote do 5 dní od doručenia výzvy, pod následkom zastavenia konania.

Okresný súd Bratislava III Uznesením V-2 16 Nc 50/96 zo 16.1.2004 konanie aj zastavil s odkazom na ustanovenie § 10 ods. 1/, 2/ zák. č. 71/1972 Zb. ...

Proti Uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo 16.1.2004 podal sťažovateľ odvolanie v zákonom stanovenej lehote. Krajský súd v Bratislave Uznesením č. k. 2 Co 110/04 z 30.6.2004 napadnuté Uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie...

Sťažovateľ konštatuje, že i keď od roku 1996 do roku 2004 Okresný súd v Bratislave III vo veci konal, avšak jeho postup bol nesprávny, čiastočne aj nezákonný, čím konajúci súd prispel k prieťahom v konaní svojim neodborným prístupom k veci.

Sťažovateľ konštatuje, že od doby vydania Uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Co 110/04 z 30.6.2004, ktorým uznesením odvolací súd zrušil napadnuté Uznesenie súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie, nemá vedomosti, že od tej doby až doteraz by bol Okresný súd Bratislava III vo veci konal. Súd je teda nečinný viac ako šesť rokov.

V priebehu rokov 2008 a 2009 sťažovateľ podal niekoľko sťažností na postup súdu k rukám predsedu Okresného súdu Bratislava III, ktoré podania sa nachádzajú v spise. Ani na jednu z týchto sťažností mu súd neodpovedal

Nakoľko Okresný súd Bratislava III na sťažnosti sťažovateľa v roku 2008 až 2009 nereagoval, sťažovateľ naposledy podaním z 12.1.2010 podal k rukám predsedu Okresného súdu Bratislava III doporučeným listom expedovaným 13.1.2010, opakovanú sťažnosť podľa § 62 a nasledujúcich zákona č. 757/2004 Z. z.. Týmto podaním sťažovateľ žiadal o vybavenie jeho sťažnosti s dôrazom na zistenie, či v právnej veci neboli spôsobené

prieťahy v konaní alebo porušené zásady dôstojnosti súdneho konania, pričom o vybavenie opakovanej sťažnosti žiadal do 30 dní od jej doručenia súdu. Táto lehota márne uplynula niekedy v polovici februára 2010...

Nečinnosťou Okresného súdu Bratislava III v konaní V-2-16 Nc 50/1996 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upraveného v článku 48 ods. 2/ Ústavy SR a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote, upravené v článku 6 ods. 1/ Dohovoru o úprave ľudských práv a základných slobôd.“

2.1 Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti aj bez nariadenia ústneho pojednávania prijal tento nález:

„1. Základné právo I. P., na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov upravené v článku 48 odsek 2/ Ústavy SR a právo na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa článku 6 odsek 1/ Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava III, v konaní spisová značka V-2-16 Nc 50/1996 porušené bolo.

2. I. P. priznáva finančné zadosťučinenie 10.000 Eur /slovom Desať tisíc Eur/, ktoré je mu Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

3. I. P. priznáva úhradu trov konania. 300,57 Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava III povinný zaplatiť na účet advokáta JUDr. V. Z., do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

Trovy právneho zastúpenia pozostávajú z dvoch úkonov á 120,23 Eur, t.j. 240,46 Eur + 19% DPH z 240,46 Eur, t.j. 45,69 Eur + 2 x režijný paušál á 7,21 Eur, t.j. 14,42 Eur, t.j. celkom 300,57 Eur.“

3. K prijatej sťažnosti sa vyjadril okresný súd, zastúpený jeho podpredsedníčkou JUDr. E. F., listom sp. zn. Spr 3331/2010 z 28. júla 2010. Podpredsedníčka okresného súdu sa vo svojom stanovisku stotožnila s vyjadrením zákonnej sudkyne a konštatovala zbytočné prieťahy v namietanom konaní v období od októbra 2005 do mája 2010. Zároveň oznámila, že okresný súd netrvá na ústnom prerokovaní veci.

Súčasťou stanoviska podpredsedníčky okresného súdu bolo i vyjadrenie zákonnej sudkyne JUDr. B. F., ktorá vo svojom vyjadrení chronologicky popísala úkony vykonané súdom v danej veci a k veci ďalej uviedla:

„Čo sa týka dôvodov ústavnej sťažnosti navrhovateľa týkajúcich sa prieťahov v konaní, je možné konštatovať určité prieťahy v roku 1998 a následne od roku 2006 do 5.5.2010, avšak za ostatné obdobie od roku 1996 si prieťahy v konaní charakterizované navrhovateľom v dôsledku nesprávneho, čiastočne nezákonného a neodborného postupu súdu spôsobil sám navrhovateľ z dôvodu ním podaného množstva procesných návrhov a odvolaní, o ktorých bolo potrebné či už prvostupňovým, odvolacím alebo dovolacím súdom rozhodnúť.“

4. Právny zástupca sťažovateľa podaním doručeným ústavnému súdu 11. mája 2010 oznámil, že *„sťažovateľ netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie a súhlasí s rozhodnutím o veci bez nariadenia pojednávania“*.

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

II.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pôvodne pod sp. zn. V-2 16 Nc 50/1996 a v súčasnosti pod sp. zn. 21 C 42/2010:

- 27. september 1996 – sťažovateľ podal Okresnému súdu Bratislava – vidiek žalobu o náhradu škody proti žalovanému P. S. (žaloba bola zaevidovaná pod sp. zn. 16 Nc 50/96),

- 9. jún 1997 – okresný súd vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov návrhu v lehote 3 dní (sťažovateľ prevzal výzvu 11. augusta 1997),
- 16. júl 1997 – okresný súd uznesením sp. zn. 16 Nc 50/96 konanie zastavil, pretože sťažovateľ v určenej lehote nedostatky návrhu neodstránil,
- 28. júl 1997 – sťažovateľ doručil okresnému súdu podanie „*doplnenie a oprava návrhu na začatie konania*“,
- 28. júl 1997 – sťažovateľ doručil okresnému súdu podanie „*doplnenie spisu*“, v ktorom žiadal, aby jeho vec prerokovával Okresný súd Pezinok,
- 20. august 1997 – sťažovateľ doručil odvolanie proti uzneseniu okresného súdu o zastavení konania zo 16. júla 1997,
- 11. september 1997 – spis bol predložený Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „*krajský súd*“) na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu o zastavení konania,
- 5. december 1997 – spis bol doručený okresnému súdu s uznesením krajského súdu sp. zn. 25 Co 190/97 z 31. decembra 1997, ktorým zrušil uznesenie okresného súdu o zastavení konania a vec vrátil na ďalšie konanie,
- 11. december 1997 – úprava kancelárii doručiť uznesenie krajského súdu z 31. decembra 1997 sťažovateľovi (zásielka bola poštou vrátená späť),
- 16. september 1999 – sťažovateľ doručil „*žiadost' o vylúčenie sudcu*“, pretože vo veci nekoná,
- 15. február 2000 – okresný súd vyzval sťažovateľa, aby v lehote 3 dní doplnil svoju „*žiadost' o vylúčenie sudcu*“,
- 14. marec 2000 – úprava kancelárii urgovať poštu, aby zaslala doručenkú zo zásielky odoslanej sťažovateľovi,
- 17. marec 2000 – úprava kancelárii opätovne doručiť výzvu sťažovateľovi na adresu do Košíc (sťažovateľ výzvu prevzal 17. apríla 2000),
- 25. apríl 2000 – sťažovateľ odpovedal na výzvu súdu z 15. februára 2000,
- 23. máj 2000 – okresný súd vyzval sťažovateľa pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty o oznámenie konkrétnych skutočností odôvodňujúcich vylúčenie sudcu,
- 1. jún 2000 – sťažovateľ oznámil dôvody na vylúčenie sudcu,
- 13. júl 2000 – spis bol predložený krajskému súdu na rozhodnutie o návrhu na vylúčenie sudcu,

- 3. august 2000 – spis bol vrátený okresnému súdu s uznesením krajského súdu č. k. 13 Nc 23/2000-58, ktorým krajský súd rozhodol, že sudkyňa okresného súdu Mgr. B. F. nie je vylúčená z prerokovania a rozhodovania vecí,
- 19. október 2000 – sťažovateľ doručil návrh na vydanie predbežného opatrenia,
- 7. november 2000 – okresný súd uznesením sp. zn. V-2 16Nc 50/96 zamietol návrh na vydanie predbežného opatrenia,
- 22. november 2000 – sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu okresného súdu zo 7. novembra 2000,
- 16. január 2001 – spis bol predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní (sp. zn. 14 Co 20/01),
- 6. marec 2001 – spis bol doručený okresnému súdu s uznesením sp. zn. 14 Co 20/01 z 28. februára 2001, ktorým krajský súd potvrdil rozhodnutie okresného súdu zo 7. novembra 2000,
- 21. máj 2001 – sťažovateľ doručil dovolanie proti uzneseniu krajského súdu z 28. februára 2001,
- 2. júl 2001 – okresný súd vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov dovolania,
- 18. júl 2001 – sťažovateľ požiadal o ustanovenie právneho zástupcu,
- 13. august 2001 – okresný súd vyzval sťažovateľa na dokladovanie svojho príjmu a majetkových pomerov,
- 12. september 2001 – sťažovateľ doručil „*žiadosť o odpustenie súdneho poplatku*“,
- 29. október 2001 – okresný súd urgoval sťažovateľa na dokladovanie majetkových pomerov,
- 22. február 2002 – podpredseda okresného súdu v odpovedi na sťažnosť sťažovateľa priedáhy v konaní nekonštatoval,
- 22. február 2002 – okresný súd uznesením č. k. V-2 16 Nc 50/96-95 nevyhovel návrhu sťažovateľa na ustanovenie právneho zástupcu a nepriznal mu oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 20. marec 2002 – sťažovateľ doručil „*žiadosť o vylúčenie sudcu z pojednávania*“,
- 20. marec 2002 – sťažovateľ podal proti uzneseniu okresného súdu z 22. februára 2002 odvolanie,

- 10. apríl 2002 – sudkyňa v prípise krajskému súdu oznámila, že sa necíti byť vo veci zaujatá,

- 3. december 2002 – sudkyňa krajského súdu JUDr. A. M. požiadala predsedníčku krajského súdu o vylúčenie z prerokovania veci,

- 18. december 2002 – opatrením predsedníčky krajského súdu z dôvodu zaujatosti JUDr. A. M. bola ako ďalšia členka senátu určená JUDr. V. K.,

- 19. marec 2003 – okresnému súdu bolo doručené rozhodnutie krajského súdu č. k. 13 Co 187/02-112 z 31. januára 2003, ktorým potvrdil uznesenie okresného súdu z 22. februára 2002,

- 16. máj 2003 – okresný súd vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov dovolania (doručiť splnomocnenie pre advokáta a navrhnúť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení),

- 20. jún 2003 – spis bol doručený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) na rozhodnutie o dovolaní,

- 1. október 2003 – spis bol doručený okresnému súdu spolu s uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Cdo 69/03 z 12. septembra 2003, ktorým konanie o dovolaní zastavil z dôvodu nesplnenia podmienky právneho zastúpenia,

- 26. november 2003 – okresný súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za návrh 3 265 Sk,

- 16. január 2004 – okresný súd uznesením č. k. V-2 16 Nc 50/96-120 zastavil konanie z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku,

- 10. marec 2004 – sťažovateľ proti uzneseniu okresného súdu zo 16. januára 2004 podal odvolanie,

- 21. apríl 2004 – spis bol doručený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa,

- 10. august 2004 – okresný súd vyzval Katastrálny úrad v B., Správu katastra P. na predloženie požadovaných dokladov,

- 16. august 2004 – Správa katastra P. doručila požadované doklady,

- 23. september 2004 – spis bol vrátený okresnému súdu s uznesením krajského súdu č. k. 2 Co 110/04-128 z 30. júna 2004, ktorým zrušil uznesenie okresného súdu zo 16. januára 2004 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie,

- 21. október 2005 – sťažovateľ doručil podanie „oprava a doplnenie návrhu“,
- 11. apríl 2008 – okresný súd požiadal Obvodný pozemkový úrad v S. o zaslanie požadovaných dokladov,
- 2. máj 2008 – Obvodný pozemkový úrad v S. doručil požadované doklady,
- 7. apríl 2010 – úprava kancelárie, aby bol spis prevedený do registra „C“,
- 5. máj 2010 – okresný súd uznesením rozhodol o pripustení zmeny návrhu sťažovateľa.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní pôvodne vedenom pod sp. zn. V-2 16 Nc 50/1996 a v súčasnosti pod sp. zn. 21 C 42/2010 dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo, alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, posúdením namietaného konania podľa prvého kritéria ústavný súd dospel k záveru, že preskúmané konanie nie je po právnej ani skutkovej stránke zložité – jeho predmetom je nárok na náhradu škody, teda ide o vec patriacu do štandardnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov. Doterajšia dĺžka namietaného konania nebola teda závislá od zložitosti veci.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmanom konaní, ústavný súd dospel k záveru, že správanie sťažovateľa čiastočne prispelo k doterajšej dĺžke konania.

Ústavný súd predovšetkým pripomína, že predpokladom plynulého postupu všeobecného súdu v konaní je predovšetkým podanie perfektného návrhu. Treba poukázať predovšetkým na to, a vyplýva to i z chronológie úkonov vykonaných v namietanom konaní, že k predĺženiu konania prispel samotný sťažovateľ podaním nekvalifikovaného návrhu, nedostatky ktorého odstránil až potom, ako okresný súd konanie z tohto dôvodu zastavil. Okresný súd tiež opakovane vyzýval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov aj ďalších podaní sťažovateľa (vznesenej námietky zaujatosti proti sudcovi, podaného dovolania). V tejto súvislosti už ústavný súd konštatoval, že požiadavka na konanie bez zbytočných prietáhov v konaní v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a rovnako na prejednanie záležitosti v primeranej lehote v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru môže mať svoju plnú relevanciu len pri takom návrhu na začatie konania, ktorý spĺňa všetky zákonom predpísané obsahové a formálne náležitosti (napr. II. ÚS 10/01, I. ÚS 41/02).

Ústavný súd v súvislosti so správaním sťažovateľa poukazuje aj na okolnosť (na ktorú poukázala vo svojom vyjadrení k sťažnosti aj zákonná sudkyňa), že priebeh konania pred okresným súdom bol viackrát charakterizovaný využitím procesných dispozičných oprávnení sťažovateľa, ktoré na strane okresného súdu vyvolali povinnosť reagovať predpísaným spôsobom na tieto procesné návrhy. Išlo o návrh na vylúčenie sudcu (16. september 1999); návrh na nariadenie predbežného opatrenia (19. október 2000), ktorému nevyhoveli okresný súd ani krajský súd v rámci odvolacieho konania, pričom konanie o dovolaní sťažovateľa bolo najvyšším súdom zastavené; opätovný návrh na vylúčenie sudcu (20. marca 2002); „oprava a doplnenie návrhu“ (21. októbra 2005).

Podľa právneho názoru ústavného súdu využitie možností daných sťažovateľovi procesnými predpismi na uplatňovanie a presadzovanie jeho práv v súdnom konaní môže síce spôsobiť predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy (m. m. I. ÚS 31/01). Zároveň dĺžku konania, ktorá je dôsledkom úkonov jeho účastníkov alebo ich nečinnosti, nemožno považovať za dôvod na vyslovenie zbytočných prietáhov v prípade, keď súd o procesných návrhoch sťažovateľa konal a rozhodoval bez zbytočných prietáhov (napr. II. ÚS 41/00).

Uvedené skutočnosti nepochybne mali dopad na celkovú dĺžku trvania konania, na čo ústavný súd musel pri posudzovaní veci prihliadnúť. Napriek uvedeným skutočnostiam

v danom prípade podiel sťažovateľa na vzniknutých priet'ahoch podľa názoru ústavného súdu neospravedlňuje neúmerne dlho trvajúce konanie okresného súdu a celkové správanie sťažovateľa nemožno kvalifikovať ako postup, výlučne v dôsledku ktorého došlo k zbytočným priet'ahom (napr. I. ÚS 31/01).

3. Pri hodnotení konania podľa tretieho kritéria, ktorým je postup okresného súdu, ústavný súd vychádzal z obsahu predloženého spisu okresného súdu. Poukazujúc na uvedený chronologický prehľad doterajšieho priebehu konania je zrejmé, že okresný súd bol v posudzovanom konaní opakovane nečinný v obdobiach:

- od 27. septembra 1996 (žaloba doručená okresnému súdu) do 9. júna 1997 (výzva na odstránenie nedostatkov návrhu), teda 8 mesiacov,

- od 11. decembra 1997 (úprava kancelárii doručiť uznesenie krajského súdu sťažovateľovi) do 15. februára 2000 (výzva sťažovateľovi na doplnenie návrhu na vylúčenie sudcu), teda 26 mesiacov,

- od 24. septembra 2004 (krajský súd vrátil spis okresnému súdu spolu s uznesením z 30. júna 2004) do 11. apríla 2008 (žiadosť adresovaná Obvodnému pozemkovému úradu v S.), teda takmer 43 mesiacov,

- od 11. apríla 2008 do 5. mája 2010 (uznesenie o pripustení zmeny návrhu), teda takmer 25 mesiacov.

Uvedená nečinnosť okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas 8 a pol roka okresný súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). Uvedené obdobia nečinnosti okresného súdu bez akýchkoľvek zákonných dôvodov treba považovať za zbytočné priet'ahy v konaní, ktoré sú z ústavnoprávneho aspektu netolerovateľné.

Napokon ústavný súd konštatuje, že už samotná dĺžka trvania konania, ktorá predstavuje takmer 14 rokov, sama osebe signalizuje porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote (aj keď vec bola opakovane aj na krajskom súde, resp. na

najvyššom súde z dôvodu rozhodovania o opravnom prostriedku, čo nemožno pripočítať na ťarchu okresného súdu).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi ústavný súd v súlade s ustanovením § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu, aby ďalej konal bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 10 000 € z dôvodu nečinnosti okresného súdu.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, najmä vzhľadom na celkovú dĺžku napadnutého konania, ale aj s prihliadnutím na správanie sťažovateľa považuje za primerané v sume 4 500 €.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd o návrhu na priznanie primeraného finančného zadost'učinenia rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a spísanie sťažnosti z 29. marca 2010). Za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2010 patrí odmena v sume dvakrát po 120,23 €, ku ktorej bolo treba pripočítať 19 % DPH, teda sumu 45,69 € a režijný paušál dvakrát po 7,21 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkovú sumu 300,57 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. októbra 2010